

BAN CHỈ ĐẠO 12- PCCCRTT HU

**GIỚI THIỆU
CHỈ ĐẠO PHÒNG VÀ CHỈNH ÁNG**

CH Đ NH PHÒNG V CHÍNH ÁNG

*Khái ni m phòng v chính áng

Kho n 1, Đi u 15 BLHS quy đ nh:

***"Phòng v chính áng là HV c a ng i vì b o
v l i ích c a NN, c a t ch c, BV quy n và l i
ích chính áng c a mình ho c c a ng i khác
mà ch ng tr l i m t cách c n thi t ng i ang
có HV xâm ph m các l i ích nói trên.***

Phòng v chính áng không ph i là t i ph m."

CÁC CTR NG C A HÀNH VI PHÒNG V CHÍNH ÁNG

- *M c ích c a HV*: PVCĐ nh m b o v l i ích c a NN, c a t ch c, b o v l i ích chính áng c a mình ho c c a ng i khác. Có ngh a là HV c a ng i xâm h i các l i ích nói trên ph i là HV trái PL.
- *Bi u hi n c a HV*: PVCĐ là s ch ng tr l i m t ng i nào ó có HV xâm h i các l i ích nói trên và ch ng tr l i m t cách c n thi t. Đi u này có ngh a là ph i có s t n công c a ng i xâm h i, bu c ng i b xâm h i ho c ng i khác ph i PV và phòng v m t cách c n thi t.
- *Th i gian di n ra HV*: Hành vi PVCĐ ph i c ti n hành vào th i i m HV nguy hi m cho xã h i c a ng i xâm h i ang di n ra, cho nên c n có bi n pháp áp d ng k p th i lo i tr , ch m d t s nguy hi m ó

I U KI N C A PHÒNG V CHÍNH ÁNG

1. Đi u ki n 1: Có HV xâm h i nh ng l i ích c n b o v (Còn g i là HV t n công) gây thi t h i ho c e do gây thi t h i th c s cho các quan h XH đư c Lu t HS b o v (T c là HV xâm h i ph i là HV *ph m t i* ho c rõ ràng là HV đó ph i có tính ch t *nguy hi m áng k* cho HX).

2. i u ki n 2: (V th i gian) HV t n công ph i *ang x y ra* ho c e do *x y ra th c s* và *t c kh c* (*ang* gây thi t h i ho c e do gây thi t h i th c s và *t c kh c* cho nh ng l i ích c n b o v).

3. i u ki n 3: HV phòng v (HV ch ng tr s t n công) c a ng i PVCĐ ph i *nh m* vào *chính ng i ang* có HV t n công nh m m c ích g t b s đe do , đ y lù i s t n công ho c tích c c ch ng l i s xâm h i, th m chí có th gây thi t h i (b ng ho c l n h n) cho chính ng i xâm h i đ m b o an toàn cho nh ng l i ích c n b o v .

4. i u ki n 4: S ch ng tr ph i là c n thi t

S ch ng tr HV xâm h i c coi là c n thi t n u nó v a đ có th ngăn ch n HV xâm h i, h n ch thi t h i do HV xâm h i gây ra và trong hoàn c nh c th ph i dùng n nh ng ph ng ti n và phương pháp ó thì m i có th ngăn ch n, h n ch đư c.

NH NG I U KI N C A PHÒNG V CHÍNH ÁNG

xem xét HV ch ng tr c a ng i PV có c n thi t hay không, t c là có chính áng hay không thì ph i xem xét toàn di n nh ng tình ti t có liên quan đ n HVXH và HVPV, c th là:

+ **Tính ch t quan tr ng c a quan h XH c n b o v đã b xâm h i ho c e do xâm h i.**

+ **M c thi t h i do HVXH có th gây ra và m c thi t h i do HVPV gây ra: M c c n thi t c a s ch ng tr không có ngh a là thi t h i do ngư i PV gây ra cho ng i XH h i ph i ngang b ng v i thi t h i do ngư i XH e do gây ra ho c ã gây ra cho ng i PV ho c gây ra cho các l i ích khác c a XH.**

S c n thi t c a vi c gây ra thi t h i cho ng i XH c n c hi u là thi t h i mà ngư i PV ã gây ra cho ng i XH trong hoàn c nh c th nào ó là c n thi t, nh m ng n c n có hi u qu HV nguy hi m c a ng i XH.

11/27/2008

5

NH NG I U KI N C A PHÒNG V CHÍNH ÁNG(Ti p)

+ **V khí, phương tiện, PP mà hai bên đã sử dụng:** Sản phẩm từ cách sản xuất thì không có nghĩa là người dùng có HVXH dùng công cụ, phương tiện gì thì người PV cũng nên dùng công cụ, phương tiện tốt nhất để sản xuất.

+ **Nhân thân cá nhân (XH) (nam hay nữ, tuổi, nghề nghiệp, TA TS);**

+ **Tính chất và cư xử cá nhân công và sản phẩm PV:** Tính chất và cư xử sản xuất từ chính sản phẩm nào đó để ngăn chặn không người có thể nhìn thấy HV phẩm từ đó, không thể nhìn thấy HV trái PL và không để HV đó gây ra hậu quả tác hại.

+ **Hoàn cảnh và nơi xảy ra sự việc (nơi sống, nơi đông người, ban ngày hay đêm khuya...);**

Ngoài những tình tiết trên đây cũng cần chú ý đến yếu tố tâm lý cá nhân PV, bởi vì có những người không thể đi u ki n bình thường là chính xác các phương pháp, phương tiện sản xuất thích hợp, nhất là trong trường hợp bắt nạt công bố.

11/27/2008

6

NH NG I U KI N C A PHÒNG V CHÍNH ÁNG(Ti p)

Tuy nhiên, vì c ánh giá th nào là PV chính áng trong th c t là m t vì c khó khăn, ph c t p, nh t là đ i v i ng i PV khi không có đi u ki n l a ch n ph ng ti n và phương pháp ch ng tr thích h p (vd: khi h b t n công b t ng). Vì v y, s c n thi t nói trong PVCD ch là s c n thi t t ng i.

Sau khi ã xem xét m t cách y khách quan t t c các m t nói trên mà nh n th y rõ ràng là trong hoàn c nh s vì c x y ra, ngư i PV ã s d ng ph ng ti n, phương pháp rõ ràng là qu đáng và đã gây thi t h i rõ ràng là quá m c (ch ng h n gây th ng tích n ng, làm ch t ng i) đ i v i ng i có HVXH thì hành vi ch ng tr đó là vư t quá m c c n thi t, đó là vư t quá gi i h n PV chính áng. Ngư c l i, n u hành vi ch ng tr là c n thi t thì đó là PV chính áng.

NH NG I U KI N C A PHÒNG V CHÍNH ÁNG(Ti p)

Trong 4 đi u ki n trên ây, đi u ki n th nh t và i u ki n th 2 nói v HVXH, i u ki n th 3 và đi u ki n th 4 nói v HVPV. B n i u ki n này là s t ng h p xem xét công nh n hay không công nh n m t HV nào ó có ph i là HVPV hay không và HVPV đó có chính áng hay không.

V T QUÁ GI I H N PHÒNG V CHÍNH ÁNG

Kho n 2 Đi u 15 BLHS quy đ nh:

"V t quá gi i h n PVCD là HV ch ng tr rõ ràng quá m c c n thi t, không phù h p v i tính ch t và m c nguy hi m cho XH c a HVXH.

Ng i có HV vư t quá gi i h n PVCD ph i ch u trách nhi m hình s ."

Theo h ng d n c a TAND t i cao t i Ch th s 07/TATC ngày 22/12/1983 thì vư t quá gi i h n PV chính áng là nh ng tr ng h p *"...ng i PV ã dùng nh ng ph ng ti n và phương pháp gây ra thi t h i quá đáng cho ng i xâm h i mà tính ch t và m c nguy hi m c a HVXH c ng nh hoàn c nh c th chưa đòi h i ph i dùng các ph ng ti n và phương pháp ó."*

Khi không c n thi t áp d ng các ph ng ti n và PP ch ng tr mà ng i PV v n áp d ng d n t i vi c gây thi t h i rõ ràng là quá m c c n thi t thì đó là trư ng h p v t quá gi i h n PV chính áng.

V T QUÁ GI I H N PHÒNG V CHÍNH ÁNG

Đi u ki n HPV đư c coi là vư t quá gi i h n c a PV chính áng:

1. Ph i có HV t n công th c t đư ng x y ra ho c e do x y ra ngay t c kh c làm c s cho vi c th c hi n quy n PV.
2. HPV đã áp d ng các ph ng ti n và PP không c n thi t đ t m c ích PV và đã gây ra thi t h i quá đáng cho ng i t n công trong khi HV vi t n công c a h chưa đáng ph i ch u thi t h i n m c nh v y.

Đã là đi u ki n c n thi t xác nh v t quá gi i h n PV chính áng và phân bi t nó v i PV chính áng b i PV chính áng không có ngh a là mu n gây thi t h i cho ng i t n công n m c nào c ng c.

Tuy nhiên, c ng c n l u ý r ng hành vi PVCD có th gây ra thi t h i cho ng i t n công b ng ho c l n h n thi t h i mà ngư i t n công gây ra n u ó là s c n thi t

V T QUÁ GI I H N PHÒNG V CHÍNH ÁNG

N u m c thi t h i do HV vư t quá gi i h n PVCĐ gây ra l n n m c c u thành t i ph m thì đây là trư ng h p ph m t i có tình ti t gi m nh đ c bi t (i m c, kho n 1, Đi u 46 BLHS);

Ng i có HPV mà gây ra thương tích n ng ho c gây t n h i n ng cho s c kho c a ng i XH ho c gây c t t d n n ch t ng i do vư t quá gi i h n PVC thì b truy c u TNHS v t i "c ý gây thương tích ho c gây t n h i n ng cho s c kho c a ng i khác do vư t quá gi i h n PVC " theo Đi u 106 BLHS.

Ng i có HV vư t quá gi i h n PVC gây ch t ng i b truy c u TNHS v t i "gi t ng i do vư t quá gi i h n PVCĐ" đư c quy nh t i i u 96 BLHS.

Tr ng h p HV trái PL c a ng i XH quá nh nh t nh ng ng i PV ã nhân c đó gây thi t h i quá m c thì HV đó c a "Ng i phòng v " v n là m t HV ph m t i trong tr ng h p thông th ng ch không ph i là do vư t quá gi i h n PVC .

11/27/2008

V T QUÁ GI I H N PHÒNG V CHÍNH ÁNG

Vd: M t t B o v r ng b t c m t ng i ang khai thác 3 m³ g nhóm VI m t khu r ng c m khai thác, ng s không có bi u hi n ch ng tr , m t BVR đã ánh ng i ó b thương n ng. Trư ng h p này hành vi c a nhân viên BVR đó không ph i là vư t quá gi i h n phòng v chính áng, mà đã ph m vào t i "C ý gây thương tích ho c gây t n h i n ng cho s c kho c a ng i khác" theo đi u 104 BLHS như m i tr ng h p thông th ng khác.

C ng trong tru ng h p nói trên, n u ng i BVR ánh ch t ng i ó thì ph m vào t i "Gi t ng i" theo Đi u 93 BLHS. N u có mang theo súng và ã s d ng súng ngoài nh ng tr ng h p pháp lu t cho phép, gây thương tích n ng ho c gây t n h i n ng cho s c kho c a ng i vi ph m ho c gây ra ch t ng i thì s b truy c u trách nhi m hình s v t i "S d ng trái phép v khí quân d ng" theo Đi u 230 BLHS.

PHÒNG VÀ QUẢN LÝ, PHÒNG VÀ QUẢN LÝ VÀ PHÒNG VÀ TỔNG TỔNG

1. Phòng và quản lý và phòng và quản lý:

*Phòng và quản lý và phòng và quản lý là một dạng sai lầm vì có trong đó
nguy cơ có HPV do xác định sai thời điểm mà thực hiện HV gây thiệt hại
cho người trồng:*

- Phòng và quản lý: Là trường hợp HPV bắt đầu ngay khi HV trồng xong
tuy nhiên chưa xảy ra hoặc chưa có dấu hiệu nhưng HV trồng xong sẽ
ra ngay tức khắc.
- Phòng và quản lý: Là trường hợp HV trồng xong sẽ kết thúc thì mới bắt đầu
thực hiện HPV (Trường hợp HPV xảy ra sau khi sít trồng xong kết
thúc vụ này coi là PVĐ n u s PV đó đi liền ngay sau sít trồng
và có thể khắc phục được thiệt hại do sít trồng gây ra)

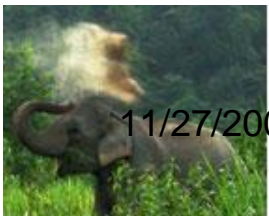
PV QUÁ S M, PV QUÁ MU N VÀ PV TƯ NG T NG

2. PV t ng t ng:

PV tư ng t ng là trư ng h p m t ng i do l m t ng có s t n công c a ng i khác nên ã gây thi t h i cho h .

PV tư ng t ng c ng là m t d ng sai l m v s vi c, thư ng x y ra các tr ng h p sau:

- *Hoàn toàn không có s t n công nào c , th c t HV t n công ã không x y ra nh ng ng i PV l i tu ng là có s t n công.*
- *Có s t n công nh ng ng i PV ã th c hi n HV PV nh m vào ng i không có HV t n công.*

11/27/2008

14

3. Trách nhiệm hình sự đối với các trường hợp PV quá sớm, PV quá muộn và PV thất bại:

Do không thể tránh khỏi là PVCD nên người có HV gây thiệt hại cho người khác trong tất cả các trường hợp trên dù là cố ý hay vô ý đều phải chịu TNHS tùy thuộc vào mức độ thiệt hại mà họ đã gây ra.

Khác với trường hợp vụ việc quá gần gũi như PVCD được xem là tình tiết giảm nhẹ TNHS đặc biệt (điều 46 BLHS), đối với các trường hợp PV thất bại, PV quá sớm và PV thì vẫn TNHS vẫn tồn tại và ghi quy định mức hình phạt sai lầm về số vị trí khác.

L I K T

Lu t hình s nư c ta quy nh v PVCĐ nh m m c ích BV và phát huy quy n t v chính áng c a công dân, c a cán b thi hành công v , đ ngă ch n, h n ch nh ng HV và h u qu nguy hi m do nh ng k có HVXH nh ng l i ích chính áng ho c do k ph m t i gây ra i v i XH.

B ng ch đ nh này, NN cho phép công dân và nh ng cán b thi hành công v đư c BV l i ích chính áng c a mình, c a ng i khác ho c l i ích c a XH khi có th BV đư c.

Tuy nhiên, qua tìm hi u ch đ nh PVCĐ, m i m t chúng ta c n ph i nh n th c c r ng: PVC luôn luôn có gi i h n, ch đư c coi là PVC khi hành vi c a ng i PV ph i h i các i u ki n c a nó.

Chính vì v y m i m t KLV, BVR trong khi thi hành công v c n ph i hi u rõ và n m th t v ng nh ng quy nh v PVCĐ đ v n d ng th t úng, th t h p lý v i th c ti n tình hình QL BVR trên đ a bàn công tác, tránh vi ph m PL./

C M N S CHÚ Ý THEO DÕI !

